

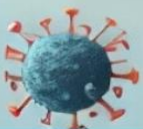
MAYMUN ÇİÇEĞİ (MV)

GÜVENDE KALMANIN YOLU
DOĞRU BİLGİ VE HİJYEN

Prof. Dr. Oğuz Özyaral

MAYMUN ÇİÇEĞİ (MV):

GÜVENDE KALMANIN YOLU DOĞRU BİLGİ VE HİJYEN

Prof.Dr.Oğuz ÖZYARAL

Mikrobiyolog, Koruyucu Sağlık Uzm, Antalya Belek Üniversitesi, Rektör Yrd.

Soru: Maymun çiçeği virüsünün yayılmasını önlemek için hangi önlemler alınmalıdır?

Maymun çiçeği virüsünün yayılmasını önlemek için alınabilecek başlıca önlemler şu şekildedir:

Cevap:

≈ Her patlak veren enfeksiyon için infial yaratılmamalı; hastalığın seyri ve yayılma hızı mutlaka takip edilmelidir. Maymun çiçeği, ilk kez 1958

yılında laboratuvar maymunlarında keşfedilen, nadir görülen zoonotik bir enfeksiyondur.

≈ 1970 yılında ilk insan vakasının kaydedildiği bu hastalık, ortopoksvirüs ailesinden 'Monkeypox virus' tarafından neden olunur.

≈ Çiçek hastalığına benzer semptomlara sahip olsa da genellikle daha hafif seyreden maymun çiçeğinde en yaygın belirtiler arasında ateş, baş ağrısı, kas ağrıları, yorgunluk ve cilt döküntüleri bulunur.

≈ Bu döküntüler yüz, avuç içi ve ayak tabanında başlayarak tüm vücuda yayılabilir.

Soru: İnsandan insana maymun çiçeği virüsünün vakalarında artışın nedenleri nelerdir?

Cevap: Her patlak veren enfeksiyon için infial yaratılmamalı; hastalığın seyri ve yayılma hızı mutlaka takip edilmelidir. Maymun çiçeği vakalarının artışının ardında yatan bazı önemli nedenler vardır:

1. Artan Seyahat ve Küreselleşme:

Günümüzde artan seyahat ve küreselleşme, virüsün endemik olduğu bölgelerden (genellikle Afrika'nın belirli alanları) diğer bölgelere yayılmasını kolaylaştırıyor.

Virüsü taşıyan biri, semptom göstermeden önce başka bir ülkeye seyahat edebilir ve bu sırada virüsü başkalarına bulaştırabilir.

2. Azalmış Çiçek Aşısı Kapsamı:

1980'de çiçek hastalığının eradike edilmesiyle çiçek aşısı uygulamaları büyük ölçüde durdurulmuştu.

Çiçek aşısı, maymun çiçeği gibi ortopoksvirüslere karşı da kısmi koruma sağlıyordu; bu nedenle aşısız kalan nüfus, maymun çiçeği gibi virüslere karşı daha savunmasız hale geldi.

3. Değişen Ekosistemler ve Yaban Hayatı Teması:

Ormansızlaşma, tarım ve yerleşim alanlarının genişlemesi gibi sebepler, insanların yaban hayatıyla daha fazla etkileşime geçmesine neden oldu.

Bu temas artışı, zoonotik hastalıkların insanlara geçme riskini artırır.

4. Sosyal ve Toplumsal Faktörler:

Maymun çiçeği virüsü, yakın fiziksel temasla bulaşabilir.

Bu nedenle cezaevleri veya öğrenci yurtları gibi toplu yaşam alanlarında virüs daha kolay yayılabilir.

Ayrıca, virüsün cinsel yolla bulaşma potansiyelinin de olduğu yönünde kanıtlar bulunmaktadır.

MAYMUN ÇİÇEĞİ (MV) VIRÜSÜ
GÜVENDE KALMANIN YOLU DOĞRU BİLGİ VE HİJYEN

Prof. Dr. Oğuz Özyaral

5. Artan Farkındalık ve Tanı:

Son yıllarda maymun çiçeği hakkındaki farkındalık artmış durumda; sağlık otoriteleri ve tıp camiası bu konuda daha dikkatli.

Bu da daha fazla vakanın erken tespit edilmesine ve raporlanmasına olanak tanıyabilir, bu nedenle artış sadece gerçek vaka artışından ziyade tanı koymadaki artışı da yansıtıyor olabilir.

Bu faktörlerin birleşimi, virüsün daha geniş coğrafi alanlara yayılmasına neden olmuştur ve gelecekte olası yayılma hızını izlemek, alınacak önlemler açısından önemlidir.

Soru: Maymun çiçeği virüsünün yayılmasını önlemek için hangi önlemler alınmalıdır?

Cevap:

1. Hijyen ve Koruyucu Önlemler:

El yıkama, maske kullanımı ve koruyucu giysiler.

2. Hasta İzolasyonu:

Enfekte kişilerin izolasyonu ve temaslıların karantinaya alınması.

3. Aşı ve İmmünizasyon:

Çiçek aşısı ve maymun çiçeğine özel aşı geliştirilmesi.

4. Halk Sağlığı Eğitimi:

Farkındalık artırma, erken tanı ve tedavi.

5. Seyahat Önlemleri:

Seyahat kısıtlamaları, havaalanı kontrolleri.

6. Hayvanlarla Temasın Sınırlandırılması:

Hayvan teması ve hayvan ürünlerinin dikkatli kullanımı.

7. Sağlık Çalışanlarının Eğitimi ve Korunması:

Koruyucu ekipman kullanımı ve sürekli eğitim.

Soru: Maymun çiçeği virüsünün bulaşma riski nedir ve bulaş insidansı nasıl ilerlemektedir?

Cevap:

Bulaşma riski yakın temas, kontamine nesnelere ve enfekte hayvanlarla temasa artmaktadır.

İnsidans, özellikle endemik bölgelerde yüksek olmakla birlikte, son yıllarda küresel olarak da artış göstermiştir.

ÖZET:

Maymun çiçeği virüsünün bulaşma riski ve insidansı çeşitli faktörlere bağlı olarak artmaktadır. Hastalığın yayılmasını kontrol altına almak için erken teşhis, izolasyon ve hijyen önlemleri kritik öneme sahiptir. Ancak, her yeni enfeksiyon patlağında olduğu gibi, halkı panik ortamına sürüklemeyen, hastalığın seyri ve yayılma hızını takip ederek ilerlemek en sağlıklı yaklaşımdır.

Son dönemde, dünyanın çeşitli otoriteleri ve uzmanları ekranlarda bu tür enfeksiyonlarla ilgili abartılı demeçler vererek halkı gereksiz bir endişeye sürükledi.

Oysaki, dünya daha önce eradike edilmiş olan bir çiçek virüsü salgını tecrübesine sahiptir. Bu tecrübeyle, aynı aileye ait olan maymun çiçeği virüsüyle başa çıkmak ve aşı geliştirme sürecini hızlandırmak mümkündür.

Nitekim, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) rehberliğinde yürütülen takip ve kontrol çalışmaları, maymun çiçeğinin pandemiye dönüşmesini engellemiştir.

Ülkemizde de bu süreçte Sağlık Bakanlığı'nın talimatlarına uyarak sakin kalmak, doğru kaynaklardan bilgi almak ve gerektiğinde koruyucu önlemlerle hareket etmek önemlidir.

Bu bağlamda, olmazsa olmaz bir unsur olan hijyen kurallarına riayet etmenin yalnızca hastalık riskini azaltmakla kalmayıp yaşam kalitemizi doğrudan etkilediğini unutmamalıyız.

Sağlığımızı korumanın temeli olan hijyen, birey ve toplum sağlığını güvence altına almak için en etkili yoldur.

16.08.2024

HABERTÜRK GeceHattı - Mesut YAR - Canlı Yayın